

**P**å Upplands Motor (UM) i Kista talas fler än tjugo språk. Där börjar det rekryteras arbetskraft så fort nyanlända får sina SFI-utbildningar, en win-win-situation för alla parter.

Behovet av kompetent arbetskraft är stort.

Maria Valentin, platschef på UM i Kista, säger att hennes arbetsplats är internationell.

– Mångfald ligger djupt i hjärtat och i vår grundvärdering. Vi tillåter alla att vara hela sig själva med allt vad det innebär. Ingen ska behöva ta efter andra för att passa in. Här är alla lika mycket värda. Olikheter berikar och är enbart positivt. Ledarskap handlar om att lära känna alla anställda på djupet. Det är det klimatet vi vill skapa, säger hon.

Chefen för UM:s verkstäder, Maria Bergqvist, betonar att ett utländskt namn inte gör det svårare att få jobb.

– Det är viktigt att våra anställda speglar det samhälle vi lever i. Vi frågar inte varifrån de kommer, men vi frågar vilka språk de talar. Det händer att vi kan använda oss av deras språkkunskaper om vi får in kunder som behöver hjälp med översättning.

Vid personalsammankomster ser ledningen till att matsedeln har något för alla – muslimer, judar och vegetarianer.

– Andra saker som är viktiga är att inte använda försvenskade namn. Man ska få heta det man heter, säger Bergqvist.

UM har, som många andra verkstäder, svårt att rekrytera tillräckligt många tekniker. Genom ett nytt projekt med Lernia, som varje dag sammanför 45 000 personer i sina utbildningsprogram runt om i Sverige, ska duktiga mekaniker hittas.

**MED EN KOMPETENSPROFIL** i botten ska Lernia hitta personer som är villiga att utbilda sig under några månader, både i SFI, yrkessvenska och nödvändig baskunskap för att kunna få praktik och i bästa fall anställas.

– Projektet kallas Join och står för Jobb och integration i näringslivet. Det är ett sätt för oss att fylla ett långsiktigt behov av rekryteringar. Under de närmaste åren vet vi att vi måste anställa 20–30 mekaniker per år, säger Filippa Lindström, vice vd på UM.

En sådan här rekrytering beräknar UM ska kosta 50 procent mer än en vanlig rekrytering.

För att överbygga språkproblem ska en ny praktikant paras ihop med en av →



Vi talar tjugo språk! Fr v främre raden Mina Keyvani, Lena Strähle, Maria Bergqvist, Zulham Ramlan Said, Mike Wezelius, Mustafa Küçükgöl, Dag Lof Makuch, Liza Jörnung, Precious Edobor, György Jabrik, Klas-Erik Hilbert, Andrew Broumana, Carlos Campana, Lina Sarri, Karzan Mirza, Baker Kadim, Maria Valentin, Mikael Tabani, Fredrik Sandsten, Therese Cleve, Fredrik Dungmar, Robin Österlund.

**"MÅNGFALD LIGGER DJUPT I HJÄRTAT OCH I VÅR GRUNDTVÄRDERING"**

Maria Valentin, platschef på Upplands Motor i Kista



Lina Sarri, en av tre kvinnliga anställda på skadeverkstaden. För att öka jämlikheten också mellan män och kvinnor önskar UM fler kvinnor i verkstaden.



Platschef Maria Valentin och verkstadschef Maria Bergqvist på Upplands Motor tycker det är viktigt att mixen av de anställda speglar samhället i stort.

Mina Keyvani är från Iran och säljer Volvo på Upplands Motor.



ordinarie anställd som pratar samma språk. Det här med språk är en av de svårare utmaningarna på internationella arbetsplatser.

**PÅ MOBILITY MOTORS**, med anläggningar i Malmö, Lund och Stockholm, pratas fler än 25 språk. Företagets sydafrikanska ägare och grekiske vd tillför sina språk.

– Språket kan vara en utmaning när det är många nationaliteter på samma arbetsplats. Det kan fungera som en barriär eftersom det inte blir lika lätt att förstå varandra, men det kan också skapa möjligheter och förståelse när vi verkligen måste lyssna på varandra, säger Dino Dimitrios Lenis, vd på Mobility Motors.

Enligt en finsk undersökning från Arbetshälsoinstitutet i Helsingfors kan yrkeskunskap överbygga språkkunskaper. Även om man inte har ett gemensamt språk kan arbete och samarbete med kollegerna fungera bra så länge det finns tydliga anvisningar och möjlighet att fråga om något är oklart. Dessutom är det lättare att lära sig språket genom sitt arbete än att bara gå på kurs.

**PÅ LAGERSTEDTS BIL** i Stockholm pratas fjorton språk.

– Det är underbart på lunchrasterna att höra arabiska, serbiska, makedonska, persiska, dari, ryska, ukrainska, italienska, polska och finska blandat med svenskan, säger marknadschefen Elin Forsmark.

– För oss är det en styrka att kunna erbjuda språkhjälp i så många språk. Vi jobbar bland annat för många taxiföretag, och de har ibland behov av tolk, och då springer vi ut i verkstaden och ropar efter hjälp, säger Elin Forsmark. Lagerstedts Bil ser det inte som förlorad arbetstid att lära upp nya i branschen.

– Tvärtom. De här killarna vill oftast inget hellre än att få jobba och uppskattar att få lära sig på plats av erfarna mekaniker. Vi ser bara vinst i att lära upp arbetskraften på plats så att de snabbt kan komma i arbete. I 99 procent av fallen ger vi grabbarna fast anställning, säger Elin Forsmark.

**ARBETSGEMENSKAPEN HAR**, enligt de finska forskarna, stor betydelse för hur en anställd med utländsk bakgrund lyckas i sitt arbete.

Till de faktorer som gör det lättare att klara arbetet hör gott chefsarbete, en öppen arbetsgemenskap, stöd från arbetskamraterna och en bra introduktion i arbetet.

Skillnaderna i kulturbakgrund behöver inte bli ett problem så länge samarbetet på arbetsplatsen bygger på hänsyn och respekt för alla medarbetare.

Tydlighet och flexibilitet återkommer som viktiga incitament. Forskarna tipsar om att ha en världskulturkalender där olika länders nationella högtidsdagar finns utmärkt. När det firas en högtidsdag i ett land önskar man alla som kommer från det landet en trevlig dag.

Mångfald på arbetsplatsen kan också vara en lönsam investering för företagen. Frågan är kanske snarare om man har råd att stå utanför den investeringen.

– För oss är det viktigt att komma in i de olika kulturella föreningar som finns och få ett förtroende där. Vi är exempelvis väldigt aktiva i en iransk förening och har två säljare som marknadsför sig medvetet mot perser, säger Dino Dimitrios Lenos.

– I Sverige har vi också ibland svårt att fylla

## "VI FRÅGAR INTE VARIFRÅN ARBETS-SÖKANDE KOMMER, MEN VI FRÅGAR VILKA SPRÅK DE TALAR"

Maria Valentin, platschef på Upplands Motor i Kista

de fordonstekniska utbildningarna; de utbildningarna kan vara väldigt populära i andra länder. Vi märker exempelvis att personer med utbildning från Polen är extremt duktiga på tekniskt och mekaniskt tunga jobb. Det finns absolut svenska mekaniker som kan byta en motor eller växellåda, men de blir färre, säger han.

Enligt Svenskt Näringsliv består drygt 20 procent av den arbetsföra befolkningen i Sverige av personer med utländsk bakgrund, det vill säga är antingen född utomlands eller har någon förälder som är född utomlands. En mixad arbetsplats är bäst för att främja integration. Det motverkar både fördomar och främlingsfientlighet. ☺